

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibus Moribusque Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. V. Recollectio precatoria de Benignitate diuina.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

21 Quinto, Considerandus est finis huius dilectionis. Non enim ^{finis dilectionis.} sui commodi causa, sicut Principes sæpè diligunt, suos populos & famulos, aut dilexit, sed commodi nostri: nimirum, ut nos regni sui faceret participes, ut inexhaustum lucis & bonitatis suæ fontem in nos deriuaret. Nec obstat, quòd hoc totum referat ad gloriam suam: hoc enim ipsa rerum natura postulat. omnis enim creatura ex essentia sua est quid Dei, & ordinatur ad ipsius gloriam. Sicut enim finis, & ut ita dixerim, felicitas vasis figlini, aut alterius arte facti, est, seruire vsibus humanis; & si statum suum intelligeret, tunc se maximè felix indicaret, quando huic vsui maximè commodaret: ita finis hominis, & totius creaturæ rationalis est, seruire gloriæ Dei, ipsum cognoscendo, amando, laudando, colendo. Itaque quòd Deus totum bonum creaturæ ad gloriam suam referat, nullo modo impedit quin amor ipsius in nos sit sincerissima beneuolentia & amor amicitia, velitque nobis bonum, ut nobis benè sit & optimè, absque intuitu sui commodi. Confirmatur, Quia etiam nos totam nostram beatitudinem intrinsecam referemus ad Dei gloriam, eamque pluris faciemus, plus amabimus, plus de ea gaudebimus, ut est bonum quoddam Dei, gloriam eius illustrans, & laudem eius celebrans, quàm ut est bonum nostrum maximis commodis & gaudiis nos afficiens. Id enim rectus ordo postulat, cum creatura nulla sibi sit vltimus finis, sed solus Deus. Itaque non in se vltimò, sed in Deo quiescere debet eius appetitus. Deinde, quia nos magis felices, & beatos censebimus bonis Dei, quàm bonis nobis intrinsecis: amor enim vniet nos cum Deo, & vnum cum eo spiritum efficiet. Vnde nihil magnopere æstimabimus aut amadimus, nisi quatenus est bonum Dei, in eiusque cedit gloriam, quasi alia ratione non magnopere ad nos pertineat.

CAPVT V.

Recollectio precatoria, de Benignitate diuina.

22 **Q**UAM suaui & benignus est, Domine, in omnem creaturam spiritus tuus! Tu enim cum nullius indigeres, tibi ipse sufficientissimus, omnia ex nihilo condidisti, ut singulis, pro captu cuiusque, bonitatis tuæ dulcedinem, & pulchritudinis tuæ specimen impertires. Non commodi aut vtilitatis tuæ causa ea

P 2 fecisti,

fecisti, sed ut ipsis esset bene, ut ipsa pro modulo suo bonis tuis participarent, & benignitatis tuae gustarent fructum.

Itaque à te omnia ex abyssu sui nihili excitantur, accipiunt esse 23
adeò omnibus amabile, accipiunt speciem & pulchritudinem, appetitum boni & fugam mali, vires & functiones, impetus & motus, situm & ordinem, perfectionem & terminum. Singulis enim donas quod cuique commodum & amabile. Animantibus etiam sensum boni & iucundi multiplicem largiris, & beatitudinis quandam umbram & extremum ἀπὸ θύρας.

Hinc omnia te laudant, tacitiq; vocibus tibi sacrum hymnum 24
pangunt, quo tuam potentiam, sapientiam, bonitatem, & providentiam clarissime celebrant. *Celi enim enarrant gloriam Dei, & opera manuum eius annuntiat firmamentum. Dies diei eructat verbum, & nox nocti indicat scientiam. Non sunt loquela neque sermones, quorum non audiantur voces eorum.* Sed longe excellentius in 25
nostro genere hæc benignitas tua elucet. Tu enim nos ad imaginem & similitudinem tuam condidisti, vultus tui caractere nobis impresso, intellectu, memoria & voluntate instruxisti, quibus capaces Diuinitatis, gloriæ, & beatitudinis tuæ effecti sumus, diuinis præsidiiis & ornamentis ad hæc tanta bona promerenda & consequenda cumulasti, Angelos in tutelam & directionem assignasti, denique totum mundum cum omnibus bonis & opibus suis in domicilium & solatium nostram fecisti, & nobis tradidisti. Quid his beneficiis maius, hæc benignitate admirabilius cogitari possit? præsertim cum eo consilio hæc omnia feceris, ut nos in diuinum statum eueheres, beatitudinis tuæ participes efficeres.

Cum enim omnis gloriæ & beatitudinis ex teipso superplenifimus sis, non potuit se continere benignitas tua, quin tantorum 26
bonorum creaturam suam faceret participem. Hinc consilium condendi Angelos & homines, qui tantæ rei essent capaces; & propter homines mundum vniuersum, & opes eius omnes. Quis vquam Monarcha terrenus extremæ fortis mancipia euehit ad communiendum regni? Et tamen in his est naturæ paritas, & solius fortunæ rerumque externarum discrimen: nos verò non solum infinite à te distamus naturæ conditione, sed etiam infimum gradum inter creaturas intelligentes tenemus. Nihilominus præ cæteris omnibus nos dilexisti, & diuitias bonitatis tuæ copiosius in nos effudisti. nimirum hoc est benignitatis ingenium, demittere se ad infima, curare infirma, colligere abiecta, attollere humilia, &

& vbi maior est inopia, ibi magis suas opes erogare & opem ferre.

27 Verè tu es amor omnipotens, beneuolentissima virtus, lumen æternum, incommutabilis ratio, æterna dulcedo, creans mentem ad te participandum, viuificans ad sentiendum, afficiens ad appetendum, dilatans ad capiendum, iustificans ad promerendum, accendens ad zelum, fecundans ad fructum, dirigens ad æquitatem, formans ad beneuolentiam, moderans ad sapientiam, roborans ad virtutem, visitans ad consolationem, illuminans ad cognitionem, perpetuans ad immortalitatem, implens ad felicitatem, circumdans ad securitatem. Sic nos coronas in misericordia & miseratibus, sic vndique beneficiis tuis imple & cingis, vt nobis benignitatem & amorem tuum declares, & ad vicissim amandum excites.

S. Bern. l. 1.
De confide-
ratione.

28 Nimirum reducere nos per amorem instituisti in nostrum principium, vnire tuæ bonitati & pulchritudini, transformare in teipsum. Nullus erat ad hoc efficacior modus quàm amoris. Amor enim est vis extatica & vniciua, faciens vt à nobis excedamus, & in te transferamur. Non poteramus in te mutari per naturam, & nostro creato saluo manente, sine quo nullius rei sensum, nullam capacitatem boni habere possumus, cum absque eo mera vanitas simus & nihil. Quod fieri non poterat per naturam, molitus es per amorem. Hunc mille modis in nobis accendis, vt eius ardore in te colliqueamus & absorbeamur, sicut aqua gutta in vini dolium immissa, in vinum conuertitur, si colorem & saporem spectes, salua manente aquæ substantia. Amor enim facit amantem affectu & sensu à se deficere, & in dilectum mutari, vt nullum inter se & dilectum percipiat discrimen. Ita enim amantem erga dilectum afficit, vt quantum in se est, vi affectus suum esse exuat, vt induat dilectum, vnumque cum illo euadat. Nihil amplius de se suisque commodis cogitat, non secus ac si iam in natura rerum esse desisset, sed totus cogitatione & affectu est in dilecto, eiusque dumtaxat bona cogitat, desiderat & procurat. Tunc potest dicere cum Apostolo, *Viuo, non iam ego, viuit verò in me Christus*. Sic amor facit hominem obliuisci sui, à se deficere, sibi mori, & viuere in dilecto. Hoc modo qui adhæret Deo, vnus spiritus cum illo efficitur. Hæc est perfectio & consummatio Sanctorum, & vita æterna, vnum cum Deo per vim amoris effici.

Ad Gal. 2.

29 Sic ad exemplar nostrum primæuum reuertimur, in quo ab æterno

æterno exstitimus, non per esse aliquod reale nobis intrinsecum, sed per vim ideæ & conceptionis mentis diuinæ, quæ facit vt in mente diuina ab æterno extiterimus, vixerimus, & luxerimus, cum in nobis nihil essemus. Hinc per amorem processimus in nostrum esse creatum, sicut forma domus ab artifice prodit in opus & materiam, & sicut imago ex mente pictoris in tabulam. Huc rursus per amorem reducimur, & reducti vnimur, & transformamur in ideam nostram: sicut si imago è tabula posset se in mentem pictoris penetrare, & ibidem suo exemplari intimè se coniungere.

Per amorem ad nos descendis, vt amoris in nobis ardorem accendas, & per illum sursum corda nostra rapias, & in te conuertas. Sicut ignis vi ardoris sui omnia in se conuertit, sic tu ignis consumens, vi amoris. Accende corda nostra igne amoris tui, & ea in te conuerte, vt nihil præter te, & tua cogitemus, nihil sapiamus, nihil sentiamus, nihil loquamur, nihil optemus. Ille nos excedere faciat à nobis, nostrique quasi non simus obliuisci, & in te migrare, in te commorari, viuere & delectari. Ille vitam nostram gloriæ tuæ impendere, nulla pericula formidare, nullos labores detrectare. Ille omnia mundana nobis vertat in amaritudinem, & omnia aspera pro te suscepta in dulcedinem, vt contumeliam putemus gloriam, inopiam diuitias, persecutiones prosperitatem, infamiam, nominis celebritatem, morbos solatia, mortem vitam. Omnia enim huius vitæ mala amore tui tolerata, meliora sunt omnibus huius sæculi bonis: si enim compâtimur, & correpnabimus. Per illum tu nobis sis vita & refectio, domicilium & possessio, diuitiæ & gloria, fortitudo & refugium, quies & solatium, protectio & securitas, gaudium & beatitas. Amen.